

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 253.

V Ljubljani, v četrtek 5. novembra 1891.

Letnik XIX.

Odkod — kako — kam?

Rodoljubi, z mladimi, katerim je nemški liberalizem Bog, bode sprava le tedaj mogoča, kadar se bode kača na ledu grela.

„Novice“, 1875.

Brez podpore duhovnikov ne vemo, kako se reši vprašanje narodno na Slovenskem.

„Obzor“, 1875.

I.

Dva tabora.

„Kdo seje prepir?“ To vprašanje je bilo in je še sedaj pri nas na dnevnem redu. Odgovarjala sta mu že oba naša dnevnika v mnogih člankih ter drug drugega dolžila, da dela razpor. Postavimo se „nad stranke“ in premotrujmo to velevažno vprašanje!

Bili so časi, ko so vsi stanovi na Kranjskem: duhovniki, uradniki, učitelji itd., zavedajoč se svoje narodnosti, složno delovali domovini v prid pod vodstvom očeta Bleiweisa. Kdo in kdaj je vrgel plamenico v to rodoljubno, požrtvovalno družbo? Doni nam na uho odgovor: „Prenapetneži, fanatiki so to zakrivali; neizkušeni kapelančki pod vodstvom njih škofa so zasejali prepir!“ „Slov. Narod“ piše doslovno (28. febr. t. l.): „Nesramna prevzetnost te kope mladih kaplančkov, ki hočejo komandirati celo deželo, mora res že presedati vsakemu treznomislčemu človeku.“ — (27. aprila.) „Vse obnašanje in pisarenje teh novodobnih, izpeljančkov“ očitno kaže, da jim ni za drugo mar, kakor za gospodstvo in oblast nad slovenskim narodom, katero bi radi izposlovali pod plaščem sv. vere.“ — (18. aprila.) „Nekdaj so bili naši kapelani krotki in ljubeznivi kakor jagnjeta, sedaj so pa nekaterniki med njimi sami rjoveči levi, ... s katerimi giblje skrita zlobna roka. Kaj čuda, ... da se košatijo laž, verolomstvo, obrekovanje ... Strup vlijeajo katoliški farizeji v priprosto prebivalstvo.“ — (27. febr.) „Vsakikrat so

zgago delali kapelani, katerim se z višjega mesta daje parola in potuha. Duh slavoheleja in nestrpnosti prešinil je vso klerikalno gardo.“

Tako „Narod“! Torej ta preklicana ošabnost kaplanska, ta je prepir zasejala! Da bi jih ...!

„Sed, o „Narod“, quaestio est! Ali je vse to res, kar očita isti omnipotentni list? Ne bomo na široko razkladali, kako se je unel boj v domačem taboru, a v kratkih potezah hočemo naslikati njegov začetek in njegov razvoj sém do današnjega dne. Povedali pa bomo toliko, da bode vsakdo, ki se hoče temeljito poučiti o tej stvari in si razvozlati uganko „Kdo seje prepir?“, imel dokaj snovi za premišljevanje in preiskavanje in da sam trezno razsodi, kdo je kriv. Temelj temu raziskavanju so nam „Novice“, staro glasilo modrega Bleiweisa.

Torej: „Novice“ berite!

Prvi sled prepira v javnem življenju v domačem taboru je v „Novicah“ 1869. leta. Bila je mala praska „Novic“ s „Slovenskim Narodom“ zlasti o volitvah v mestni, deželni in državni zbor. Primeri članke v „Novicah“: „Kranjska duhovščina in pa ljubljanski liberalci.“ „Protest kranjske duhovščine.“ „Ljubljanski Tagblatt“ in duhovska spomenica.“

Dveh taborov radi tega še ni bilo med kranjskimi Slovenci, a pod pepelom je nekaj tlelo, — ogenj je bil že izkresan. Viharja so se bali mnogi. Bleiweis je dobro vedel, kaj se snuje, zato se mu je zdelo potrebno, da je koncem 1870. leta pisal v „Novice“: „Da s tako zvanimi liberalci in konfessionsloserji bodo „Novice“ tudi v prihodnje praske imele, to dobro vemo; ali če so nam tudi že davno vzeli stare petice, vzeli nam ne bodo naše stare vere, dokler je poštenega slovenskega naroda kaj in braniteljev njegovih.“

Še odločneje je poudarjal svoje stališče koncem 1871. leta: „Da časnik, ki je prvi razvil narodno zastavo na Slovenskem, bode to zastavo vedno visoko nosil, o tem nam ni treba zgubljati več besedi. Al to tudi koj rečemo, da narodnosti

naše ne bomo oskrunjevali s tistim laži-liberalizmom, ki svobode v ničemur drugem ne išče, nego edino le v brezverstvu, ki hudo žali pošteno in verno našeljudstvo. Pač je sedanje stoletje po izreku bistroumnega Hurterja res „stoletje laži“. Laž je marka našega časa, — laž je oni zrak, v katerem se giblje sedanjí čas, — laž je tista moč, ki dandanes svet suče; razven sopara, ki vozove na železnici in ladije po morji goni, je laž ono kolo, ki suče države in politiko.“

Pravi razdor med kranjskimi Slovenci se je začel l. 1872. z ustanovitvijo „Narodne Tiskarne“. V XXV. odborovi seji skupščine „Matice Slovenske“, 9. julija 1872, se je resno pojavila ločitev „mladih“ in „starih“. Tu je zavrnil Bleiweis pisca, ki ga je v „Narodu“ obdolžil „perfidnosti zakotnega zasedanja“, češ, da dela nekaterim odbornikom za hrbtom. Se bolj so se spoprijeli odborniki v VIII. občnem zboru 26. septembra 1872. Tu je nekdo izjavil, da je postopanje odborovo krivo, „da smo se ločili v dva tabora“ zaradi Matične tiskarne.

Predsednik Costa je takoj vstal in rekel med drugim: „Res je, da je vstal hrup, ko se je imel obravnavati predlog o „Matičini“ tiskarni, toda ne — zaradi tiskarne. Zaradi tiskarne tudi nista vstala dva tabora, — ampak dva tabora vstala sta zaradi različnih načel, ki ju imata na svojih zastavah: en tabor ima na svoji zastavi zapisano: „Vse za vero, domovino in cesarja!“ — eden pa: „Vse za domovino, omiko in svobodo!“ (Klici: Res je!)

Kmalu potem je odgovoril dr. Razlag na to izjavo Costovo: „Jaz v geslu: „vse za domovino, omiko in svobodo“ ne vidim nobene nevarnosti; kajti mislim si omiko in svobodo na podlagi in v duhu katoliške vere, katere se morajo Slovenci držati (Nemir, godrnjanje, glasovi: nič od vere! — od druge strani: dobro!) v bistvenih rečeh; kar pa ni bistveno, o tem je misel prosta. Jaz vedno stojim na katoliškem

LISTEK.

Sprehodi po praški razstavi.

Napisal Tinelov Grog.

XI.

Prav neznatno skrito, v kotu za ograjenim prostorom, kjer balone hranijo in v zrak spuščajo, stoji poslopje, prav za prav ne k deželni razstavi spadajoče, a ne manje zanimivo, addicijonalna razstava. Oglasilo se je bilo namreč toliko razstavljalcev, da bi bil prostor premajhen, a vsprejelo se je od vunanjih samo v ta oddelek nekaj stvarij, in sicer samo patentiranih, še ne obče znanih novostij in najnovejših iznajdeb. Dasi je v tem tako zvanem mejnarodnem dodatku precej ameriških, angleških, belgijskih, franceskih, ogerskih, nemških, ruskih in drugih izdelkov, vendar so v večini še češka, z Moravskega in Šlezije, tako tudi imena lastnikov spričujejo. Recimo bolje — bilo je vse to, ker je že cela izložba v preteklosti, da si je trajen spomin zapustila. Tudi tukaj torej se narodni značaj celega podjetja ni zatajil.

Videle so se tu igrače, kakoršne bi bile malim otrokom pač največa sreča, katere je pa tudi marsikdo odraslih občudoval. Jahalka-umetnica na konju stoječa v kolobarju jezdi; dosepevši do obroča, skoči

skozenj in jaha stojé dalje, konj in jahalka imata, oba lesena, na mali mizici dovolj prostora; brlez, navit, teče naokrog ob robu kozareca ali druge posode samo dotikajoč se s koncem osi roba, sicer prosto v zraku viseč; vse polno je bilo videti otročjih vóz, byciklov, mehaničnih, električnih igrač in enacega.

Več sevóda je bilo resnejših stvarij, s katerimi se le odrasli bavijo, zlasti takih, ki muzikalične ljudi zanimajo, tako celó novobažnih akordionov, melodionov, orkestrionov, aristonov in drugih samosviralcov; dalje nova iznajdba za registriranje pri orgljah, kar je pa pri navadni mehaniki dosedaj težko bilo, ako ni imel orgljavaec za trideset ali več registrov pomagača. Senzacija pa utegne na tem polju prouzročiti Kotikiewiczev „prolongement“ za harmonij, ki se dá tudi pri orgljah porabiti. „Prolongement“ je poseben register, kateri prouzroči, da spodnjih trinajst tipk — za prvo poskušnjo le trinajst — vsaka, katera se pritisne, dotični glas še nadaljuje, če se ravno tipko izpusti. Ako hočeš, da se prva tipka še odzivilja, ko drugo pritisneš, moraš prejšnjo s zadnjo hkratu pritisniti, kar oba glasa pojeta, ne da bi ju držal, dokler ju ne ustaviš; ustavi se pa „prolongement“, ako roka ne utegne po registru segniti, ako le s kolenom na kljuko pod igralom pritisneš; če na tisto kljuko v stran mesto

naravnost pritisneš, odpre se „prologement“ za ta čas, dokler kljuko držiš, kar naj orgljavaec porabi, kadar roka ne utegne zaprtega registra potegniti. (Dalje sledi.)

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Ako bi bil Peter pravočasno zvedel o pohodu vikarijevem, gotovo bi se bil podal iz ležišča, a sedaj mu ni bilo več bežati, zato prosi Firebranda, naj ostane pri njem.

Peter je pričakoval, da mu bode vikarij očital njegovo delovanje, zato se je bil pripravil, da bi mu odgovarjal spoštljivo, a ledeno-mrzlo udvorljivostjo. Istotako ga je pozdravil, ko je vstopil; vikarij pa mu je hitel razprostrtimi rokami naproti, selznimi očmi ga objel, poljubil ga in ginjen vskliknil:

„Peter, moj ljubi Peter, naš sin, za kojim smo toliko molili, toliko prejkali! Kako sem srečen, da te zopet vidim!“

Odloživši klobuk in palico, potegne ga k sebi na klop; obdrži njegovo roko v svoji in mu začne pripovedovati o rajnkem očetu in o njegovih ljubih.

stališču (Ponovljeno mrmranje.) ter sem za napredujoč katolicizem, zvest veri in pravosti, in za moralno svobodo".

G. S.: „Jaz imam storiti še eno osebno opazko in sicer to, da ne priznavam dveh taborov; jaz, kar se zavedam, sem in tudi bodem stal v taboru slovenskega naroda; vodila me je vest pri vsem mojem dejanju".

G. dr. Bleiweis (prosi besede za osebno opazko — kliči od neke strani: Ne, ne! debata je končana, predlog na glasovanje).

G. dr. Costa pozvoni ter reče: „Jaz kot predsednik se ne dam terorizirati, g. dr. Bleiweis ima besedo, kakor so jo imeli predgovorniki. (Hrup.)

Ko hrup nekaterih potihne, g. dr. Bleiweis reče: „V prvem svojem govoru je moj prijatelj govoril o dveh taborih; zdaj je besedo drugače zasukal. Da pa je on res v drugem taboru, priča to, da ga — v našem ne najdem.

Dva tabora v Slovencih sta bila odprta! Počilo je!

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. novembra.

Notranje deželo.

Državnozbornske volitve. Sedanje rovanje proti državnim poslancem je zaradi tega obsojati, ker ne vemo, kaj utegne v kratkem priti. Bolj pametno bi bilo, ko bi sedaj zbrali vse svoje moči, da kaj storimo za Istro in Koroško. Veselo je, da so zmagali Slovani v Istri, ali zaradi tega ne smemo držati križem rok. Bog vé, kaj je povod, da je letos vlada po nekaterih svojih pristaših tako pritiskala na poslance, da se hitro reši budget. Morda je temu povod skrb za narodno-gospodarska vprašanja, mogoče je pa tudi, da razpusté potem državni zbor, ker ni nobene trdne večine. Zatorej moramo na vse biti pripravljeni.

Češki deželni zbor. Če Staročehi odlože svoje mandate, bode bajé vlada razpustila češki deželni zbor. Tako vsaj hoče vedeti neki poljski list, ki ima zvezo z vlado. Vlada bode porabila svoj vpliv, da se sklene v skupini veleposestnikov kompromis, da pride tudi nekaj liberalnih veleposestnikov v deželni zbor. Po tem takem se bode le vpliv Nemcev v češkem deželnem zboru povečal, če Staročehi odlože svoje mandate.

Delegacije snidejo se prihodnjo sredo. Predsednik avstrijski delegaciji bode letos kak član gospodske zbornice. Govori se, da bode predsedoval knez Schönburg ali pa knez Windischgrätz. Državni zbor bode pa zboroval dalje mej delegacijami, če tudi bode imel nekaj manj sej na teden.

Narodno-gospodarska politika. Že večkrat se je od neke strani očitalo, da naši poslanci premalo storé v narodno-gospodarskih zadevah. To tudi ni bilo mogoče, ker je državni zbor navadno potratil mnogo časa za budgetno debato. Letos se je budgetna debata okrajšala, da se dobí za druge stvari časa, a to zopet ni naprednjakom prav. Vsakdo sedaj vidi, da nekaterikom ni nobena reč prav, temveč hočejo za vsako ceno nasprotovati.

Moravsko. Kakor pri nas naprednjaki, tako rujejo na Moravskem Mladočehi proti državnim poslancem. Sedaj, ko so poslanci na Dunaju, sklicujejo shode, na katerih zabavljajo proti poslancem. Tak shod je bil v nedeljo v Dubicku, kjer so bajé

poslancu Svozilu izrekli nezaupnico. Sevéda na takih shodih je lahko dobiti nezaupnico. Vsakega shoda, ki ga Mladočehi sklicujejo, udeležé se navadno le Mladočehi, in zatorej se lahko sklene, kar se hoče. Kadar bodo pa Staročehi shod sklicali, bode pa drugače.

Češt in Ogrt. „Hlas Naroda“ svetuje Čehom, da ne bi priredili nobenega posebnega vlaka k razstavi v Budimpešti. Madjari so prezirali češko razstavo in zatorej nima Čehi nobenega vzroka hoditi v Budimpešto. Nasvét staročeskega lista je jako umesten. Madjari nikdar niso bili pravi prijatelji Slovanov. Mi tudi nismo odobravalí tega, da so se tako navduševali nekaj časa Čehi za Madjare.

Kaj je storiti? To je najtežavnejše vprašanje, katero sedaj stavijo našim poslancem. Odgovor ni tako lahek, kakor si ga mislijo nekaterniki. Lahko je svetovati: vstopite v mladočeski klub, ali: osnujte svoj klub. Že zadnje dni smo dovolj pojasnili, da na ta način ničesar ne dosežemo. Samo našo narodnost spravimo v nevarnost. Uzrok sedanjemu neugodnemu položaju je to, da nimamo več prave večine v državnem zboru. Prejšnji železni obroč se je razbil vsled mladočeske politike. Skoro celih dvanajst let je ta obroč oviral levičarje, da niso mogli ničesar doseči. Vsi njih napadi proti Taaffeju bili so zaman. V teh dvanajstih letih smo vsi Slovani v Avstriji precéj dosegli in se bolj utrdili. Res je, da uspehi naši niso bili popolni, ali nekaj je boljše, nego nič. Zatorej je naše mnenje, da bi bilo najbolje, ko bi se obnovil železni obroč. Stvar je težavna, ali nemogoča morda le ni.

Vnanje države.

Srbija. Ne le Vučić, temveč tudi minister Tavšanović je dal svojo ostavko in regentstvo jo je vsprejelo. Tavšanović bode dobil kako izpraznjeno poslaniško mesto. Kakor se vidi, bode v Srbiji radikalna stranka hitreje dogospodarila, nego se je pričakovalo. Nalogam, katere si je stavila, ni kós. Radikalec sedaj vidi, da je mnogo lažje v opoziciji v zbornici zabavljati, nego pa kot vladna stranka kaj pozitivnega storiti.

Francija. Vlada pripravlja zakon o številjenju golobov-pismonoš. Po tem zakonu se bode prepovedalo uvažanje tujih golobov-pismonoš. Ta določba ima gotovo namen, preprečiti, da bi podkupljeni ogleduhi s takimi golobi ne pošiljali naznanil sovražniku.

Rusija in Francija. Tudi francoska vlada ni več posebno navdušena za Ruse. Najbrž je spoznala, da so vsa prizadevanja za rusko zvezo zaman. Jeden poslanec je hotel predlagati, da se dovoli 50.000 frankov za slovesen vsprejem ruskih pomorščakov v Brestu. Ko je svojo namero naznanil vladi, mu je Freycinet dal razumeti, da bode vlada odločno nasprotovala njegovemu predlogu, češ, da je dovolj teh demonstracij. Poslanec je svoj predlog opustil, radikalni listi pa sedaj zaradi tega obirajo vlado.

Nemčija. Za drugo leto bode nemška vlada zahtevala 120 milijonov mark več za vojaščino. Od teh se bode 50 milijonov porabilo za topničarske namene. Napravili bodo nove topničarske vozove, ker sedanji ne zadoščajo potrebam. Tudi se govori, da omislijo nove topove.

Izvirni dopisi.

Izpod Jepe na Koroškem. (Boj proti podružnicam družbe sv. Cirila in Metoda.) Da so se Slovenci na Koroškem v zadnjih letih začeli vzbujati iz dolgega narodnega spanja, je za-

sluga posebno podružnic družbe sv. Cirila in Metoda. Najbolj blagodejno so upivali razni shodi, kateri so se prirejali slovenskemu ljudstvu v pouk in pošteno zabavo.

Ubogí koroški Slovenci, ki poprej razven med svojimi domačini in v cerkvi nikjer ni slišal slovenske besede, poslušal je na teh shodih z velikim naudušenjem poučne govore in krasno petje milih slovenskih pesnij. Videč, da tudi gospodje in gospe govorijo slovenski jezik, veselil se je, da njegov materin jezik vendar ni le za hlapce in dekle, kakor se mu je vedno vbijalo v glavo. Naudušil se je iz nova za materin jezik, ki je vsakemu človeku, ako nima popolnoma popačenega srca, zraven vere najdražja svetinja. — Začeli so koroški Slovenci, poučeni na teh shodih, čislati svoj slovenski jezik in iz nova potegovati se za slov. šole, ki so neobhodno potrebne, da se mladina ne izneveri svojemu materinemu jeziku in ne zabrede v pogubljeni tabor nemškutarskih laži-liberalcev.

Razven narodne zavesti dobivali so Slovenci na teh shodih tudi mnogo jako koristnih nauk, potrebnih za življenje, ki v sedanjih časih ni ravno najprijetnejše. Kdor dandanes ne napreduje, kdor se ne uči, zaostaja daleč za svojim sosedom, ki ima priložnost poučiti se v vsem potrebnem. Ker pa se koroškim Slovencem ne privoščí nikjer pouk v razumljivem slovenskem jeziku, ampak se jim povsod vsiljuje nemščina, zato so skrbela načelníštva, da je bil pri vsakem shodu tudi kak poučen govor. Vsem kmetom v naši okolici so še v živem in hvaležnem spominu izvrstni govori občespoštovanega in priljubljenega živinozdravnika, g. Dularja, o živinozdravstvu.*) Slišal sem praviti kmete, kako dejanske koristi imajo od teh govorov. Neki kmet si je rešil kravo gotovega pogina, ker je slišal na podružničnem shodu v Ločah, kaj je storiti, kedar kravo hudo napenja. Drugi je pravil, kako lepo mu stoji sadno drevje, ker se ravna po naukih gospoda učitelja Zirovnika o sadjarstvu. Zopet drugi so si zboljšali kmetijstvo vsled izvrstnega govora g. dr. Vošnjaka. Zopet drugim so bili in še bodo govori o testamentih, raznih pogodbah in zapuščinah velike koristi.

Vsled teh koristnih govorov in poštene slovenske zabave priljubili so se podružnični shodi slovenskim kmetom tako, da se jih kaj radi udeležujejo in že komaj čakajo, da se zopet priredi kak shod. Podružnica za Beljak in okolico je imela že 13 takih shodov, zadnji shod je bil dné 24. maja t. l. v Štebnju; udeležilo se ga je okoli 500 ljudi. Bil je to pravi narodni praznik, kakor je poročal o svojem času „Mir“. O tem se je prepričal tudi prvičkrat navzočni komisar dr. Klebel in je o tem gotovo poročal svojim predstojnikom. Vsak napredek Slovencev pa je tem gospodom trn v peti; in zato so premišljevali, kako bi uničili ubogim Slovencem podružnične shode. Premišljevali so in izmislili so jo. Po § 2. pravil imajo glavna družba in podruž-

*) Žal, da so ga zaradi tega začeli Beljačanje črtiti in preganjati, tako da se je moral umakniti v Bosno. Naj bi se skoro povrnil na Slovensko!

Peter je poslušal bolj s srcem, nego ušesom, in hvaležnost, ki jo je imel do duhovnika, privabila mu je kmalu solze v oči.

Sém in tija izpregovoril je Firebrand kako besedo vmes, kakor se vrže poleno pod kolo, — da bi bil pogovor obrnil na kaj drugega; a duhovnik umel je vsakikrat spraviti ga v prejšnji tir. Jezno se je grizel kapitan v ustni, ker je videl, da mu je prijatelj skoro razorožen.

Zadnjikrat napné vse sile in jame opisavati Zalikino odpeljanje in nje bivanje v agentovi hiši, ter sklene z besedami, da je zadnji čas, otresti se nadsilja Angležev in razbiti okóve irske sužnosti.

Po teh besedah dobil je razgovor takoj drugače lice. Kakor vsi mladi ljudje, raznel se je tudi Peter takoj.

Vikarij je videl, da je vse prizadevanje izgubljeno, vendar je napél vse sile, da bi ga bil omečil, — a zaman!

Ker ni hotel Petra dlje truditi in — dražiti, zavil je pogovor zopet na Zaliko, ter ga vprašal, li ne želi Zalike videti?

„Kadar bode Irska prosta, potem!“ odvrne Peter.

Žalostno se nasmehne vikarij.

„In kedaj se bode to zgodilo?“

„Ko bode moč zadnjega Angleža z mečem v roki pregnati!“

„Kdor se z mečem bojuje, bo z mečem umorjen,“ odgovori duhovnik in vstane; „zdravstvuj, moj sin! Da bi Gospod ganil tvoje srce in te pripeljal na pravi pot! Nikar ne pozabi: hudodelstva, storjena v tvojem imenu, klicala bodo jezo božjo na ubogo Irsko!“

Peter povese glavo in pravi: „Odloženo je; naj mi se usoda vspolni!“

Vikarij pokaže z roko na velik, črn oblak, ki se je valil po nebu, in pravi:

„Gorjé hudobnežu, ker jeza božja je nad njim in ne bo jej ušel!“

To so bile zadnje besede, ki sta jih govorila mej seboj.

Žalosten in upalim srcem vrnil se je vikarij v Glengariff, kjer je Zaliki sporočil vse posameznosti razgovora in kako mu je izpodletel načrt.

„Sama bodem šla tija,“ pravi deklica; „kaj ne, da mi boste dovolili? Opomnila ga bodem njegovih obljub.“

„Kdor pozabi obljube, Bogu dane, ta tudi ne bo vspolnil, kar je ljudem obljubil.“

„Vendar je moja dolžnost, poskusiti. Z vašim dovoljenjem bodem šla!“ odvrne Zalika.

Ze prihodnjega dné namenila se je na pot, a

v jutru že se je zvedelo, da so „sinovi noči“ odšli; kam? ni nihče vedel.

Kmalu pa so se zopet zaslíšale novice o novih grozodejstvih. Koder so hodili, povsod so puščali razvaline in mrličé za seboj.

Vendar pa ta hudodelstva niso imela zazele-nega uspeha. Nasprotno. Strašila so že udeležnike same in prisilila vse, ki so še količkaj imela poštenja, izstopiti iz družbe.

Angleži so znova jeli napravljati love nánje in jih dražiti. — ne več z navdušenjem, ampak z besnosjo.

Po načinu, kako so mu Angleži jeli slediti, spoznal je Peter kmalu, da je izdan. A izdajstva so izhajala bolj iz strahu pred grozodejstvi „sinov noči“, nego iz želje do zlata, ki so ga trosili Angleži. Jasno je bilo, da ta način bojevanja ne more obstati, — zatorej je Peter pri prvem zborovanju objavil, da bo s smrtno kaznijo kaznoval vsakega, ki bo storil umor ali prouzročil požar.

Hoppy pa, kateremu je posebno ta prepoved veljala, odgovoril je drzno, da po njegovih mislih kot sodnika, — bil je član tajne sodnije, — rodoljub, ki Irsko jednega Angleža oprosti, ali njega hišo vpepelí, manj zasluži kazni, nego oni, ki s smešno dobroto zatira napredek „sinov noči“ in s tem Angleže na irski zemlji pridržuje!

nice namen, „vsestranski podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi“. Ta paragraf razlaga naš g. okrajni glavar tako, da se sme na naših shodih jedino le o šoli govoriti, tudi deklamacije in pesni morajo se nanašati na šolo.***) In sklicujoč se na ta paragraf, prepovedal je na shodu v Ziljskeji Bistrici dne 11. oktobra t. l., ki ga je napravila podružnica „za faro Ziljska Bistrica in faro Vrata“, poučna govora o živinoreji in o zapuščinah, prepovedal deklamacije in petje, ako se ne nanašajo na šolo. (Odlok c. kr. okrajnega glavarstva z dne 8. oktobra 1891, št. 19.408.) — Gospod govornik Štupar, ki je prišel iz Ljubljane, moral se je vrniti, ne da bi smel govoriti.

Za 25. oktober naznanilo je načelnistvo podružnice „za Beljak in okolico“ udom shod na Ledenicah. Ko je pa izvedelo, kaj je storilo c. kr. okr. glavarstvo bistrski podružnici, opozorilo je gospoda okrajnega glavarja na § 3. vladno potrjenih pravil, v katerem so govori o sredstvih, da se doseže namen družbe, in v katerem se pod črko d izrecno navajajo kot sredstva „prihodki od napravljanih besed, zabavnih shodov, dramatičnih in drugih dovoljenih iger, beril in razlag.“ Omenilo se je na naznanilu tudi, da se bodo med shodom nabirali prostovoljni doneski za podružnični namen. Ali c. k. okrajno glavarstvo je z odlokom od dne 17. oktobra 1891, št. 19943 zopet prepovedalo te-le točke naznanjenega programa: 1. poučen govor o umnem gospodarstvu, 2. deklamacijo „Blaškemu jezeru“, 3. igrjo „Svoji k svojim“, in 4. domačo zabavo, trdeč, da v navedenem paragrafu ni izražena pravica, da sme podružnica prirediti besede, zabavne shode itd. — Ker so bili naprošeni tudi štirje gospodje pevci iz Ljubljane, prosilo je načelnistvo, da se naj torej dovoli, da priredijo ljubljanski pevci po končanem shodu koncert. Ali tudi ta prošnja se je odbila z odlokom c. kr. okrajnega glavarstva od dne 24. oktobra l. 1891, št. 20.609. V zadnjem tranetku moralo je načelnistvo brzojaviti ljubljanskim gospodom, naj ne pridejo, ker je program prepovedan. Povabljenim udom in gostom pa ni bilo več mogoče odpovedati, in zato je v nedeljo, dne 25. oktobra, zbralo v Hajnčljevi gostilni na Ledenicah okoli 400 rodoljubnih mož in žen iz cele Rožne doline: Nekteri so prišli po 3 in 4 ure daleč, pričakujoč, da se bodo zopet mogli poučiti o tej in onej koristnej stvari ter se razveseljevati v pravem slovenskem duhu.

Na veliko žalost je moral načelnik naznaniti, da so se prepovedale najimunitnejše točke programa in da se torej shod ne more vršiti; omenil je pa tudi, da se bo načelnistvo pritožilo pri deželnej vladi in če bo treba, tudi pri ministerstvu in najvišjem državnem sodišču, in dokazalo se bo, da se nam krati pravica.

Ko se bo naša pravica pripoznala, nadaljevali bomo pričeto delo še z večjo vstrajnostjo nega dozdej in prepričani smo, da bode zasijalo solnce tudi pred prag zatiranih koroških Slovencev. Ne udajmo se!

**) Po tem takem bilo bi nam dovoljeno peti le „Sola bod' pozdravljena“ in deklamovati bi se morda smela k večjemu Slomškova pesen „Boštjan golj'fan“.

Te besede bile so glasnim odobravanjem vsprejete. Bilo je prvič, da se mu je nasprotje tako drzno izjavilo. A Peter ni mogel nevolje svoje premagati, zatorej reče: „Ko ste me kralja priznali, obljubili, prisegli ste mi brezpogojno udanost in pokorščino, ne dovoljujem vam, mojih povelj preiskavati!“

„Izvolili smo te, da nas bi bil branil Angležev, ne pa, da bi jih jemal v brambo!“

„Tobija ima prav!“ vpijejo nekateri.

Peter je prebledel.

„Ali včas, koga ti tu tožiš, malovredni požigalec!“ zavpije jezlo.

„Da, včas!“ odgovori diplar; „prijatelja Angležev!“

Po teh besedah nastane grozna tihota. — Pričakovali so le, da bode Peter nánj planil in ga zabodel.

Mrtvaškobled vstane Peter, skloni se po koncu, prime prepasivnico, — znamenje poveljništva, — potegne jo raz sebe in jo vrže sredi zbora, rekoč z votlim glasom: „Tu vzemite nazaj moč, veljavo, ki ste mi jo zaupali; nočem je več!“

Predno so se njegovi tovariši zopet zavedli iz osupljenosti, zapustil je bil Peter zbor in šel v gore.

(Dalje sledi.)

Iz Repenja. 3. novembra. Obilne so dobrote, katere ljubi Bog dan za dnevom svojim zvestim služabnikom daruje po rokah milih dobrotnikov. Te očetovske skrbi se lahko tudi šolske sestre v Repnjah veselje, kajti težko bi shajale in preskrbele potrebnih pomočkov ubogi šolski mladini, kakor tudi samostanu samemu, ko nam ne bi ljubi Bog tako milega in blagega gospoda dobrotnika naklonil, in ta je č. g. Simon Žužek, župnik v Vodicah. Mnogo so že žrtvovali naši šoli in še vedno žrtvujejo po svojih močeh. Ljubi Bog naj jim obilno poplati vse, kar so ubogi ženski mladini v Repnjah že storili in še storé.

Veleč. gosp. župnik darovali so v novem šolskem letu šoli 11 gl. in samostanu 50 gl. Gotovo velik dar, katerega le tisti ceniti vedó, kateri so ga prejeli. Bog povrni to dobroto preč. gosp. župniku, ter naj vzbuja še srca drugih blagih dobrotnikov in dobrotnic, ki so ljubitelji vrle ženske mladine in sploh slovenskega naroda.

Iz Prage, dne 2. novembra. (Uspehi mladočeške delegacije na Dunaju.) Politiški položaj, kakoršen je nastal tekom sedanjega zasedanja v državnem zboru, ni kaj tolažilen za Čehe; da, smelo se lahko reče, da je postal obupen. In sam poslanec Masařyk, koji ima precej zdrave politiške nazore, rekel je nedavno na volinem shodu v Domažlicih, da se narod češki, tiran k obupanju, mora pripravljati na trpno politiko. Res je, da držé doslej v državnem zboru trije glavni klubi balance ali ravnotežje, da nobeden ne pride do nadvlade, vendar se smatra sedanji položaj kot jako resnim in opasnim za češki narod. Vse te bédé v politiškem pogledu je pa edino kriva: sedanja mladočeška delegacija. Nje člene bolj navdaje strah za mandate, nego odkritosrčna ljubezen do domovine in skrb za istinite koristi naroda; oni so uprizorili v tem zasedanju tako nerazumno politiko, da je izvestno mora privedi na kraj pogibelji in v oslavljenje narodne moči, katero more trajati ne samo leta, temveč i desetletja. Vse to je prouzročilo, ker so se mladočeški poslanci spustili v boj z „mladostno“ bujnostjo, zajedno pa z nepremišljenostjo, koja znači, da so ti gospodje še zelo mladi.

Govorili so mnogo v dunajski zbornici, kar se krasno čita, še lepše pa poslušaj, seveda v politikanju pri poliču. Toda v tako resnem in važnem zastopništvu, kakor je državni zbor, v kojem naši neprijatelji pazijo na vsako bedastočo, katero je izustil ta ali oni mladočeški poslanec, bili so vsi govorili za češki narod usodni.

„Ne imenuj božjega imena po nepotrebnem“, rekel je Bog židovskemu narodu na sinajski gori. Zlate te resnice imel bi se držati vsak pravcati politik, hoče li v istini postopati politiško in modro. Z najsvetejšimi narodnimi pojmi ne gre tako pocenjati, kakor „svinja z mehom“, to treba spoštovati in čislati. To velja o zlorabi, kakeršno pregrešno uganjajo z državnim češkim pravom sedanji češki poslanci na Dunaju. Med njimi malokdo misli istinito idejarno, odkritosrčno, možno, da ga celó ne umeje. Da, dospeli so Čehi tako daleč, da morajo njih prijatelji in prejšnji zavezniiki vsled vednega besedičenja in govoričenja o češkem državnem pravu smatrati dragoceni ta zaklad za ničvreden, in vsled tega zgubljajo tudi spoštovanje. To je tudi prouzročilo, da se je grof Taaffe izjavil tekom tega zasedanja: „Vlada ne priznava samo ustave, temveč se smatra kot zavezano, da jo završi.“ To je jako pomemljiv Taaffejev izrek. Tako določno in jasno se še nikoli, celih 12 let svojega ministrovanja ni izjavil Taaffe; da je tako učinil, gre zasluga zopet našim „mladim“, koji so ga prisilili do te izjave. Slednjo se je približal grof Taaffe še bolj levici. Potisnen je bil k nji od čeških poslancev in še bolj bode potisnen k nji, ako bodo nadaljevali v tem postopanju mladočeški poslanci, katere že v duhu objemajo in na srce slovanske vzajemnosti pritiskajo „Narodovi“ politikastri v Ljubljani. In baš v tem tiči slab položaj sedanje češke politike.

Nikakor ne morem reči, da bi bil položaj, kakeršen je bil na Češkem pred volitvami in po volitvah, za Čehe ugoden. A še tedaj ni bil za Čehe obupen, dočim je bila izključena možnost, da se ne pojavi na obzorju vlada levice. Dokler so ostali odnošaji, kakeršne so stvorile nove volitve, dokler se je vlada naslanjala na večino od slučajja do slučajja, dotlej se je moglo nadejati, da bodo Čehi saj sem ter tja, ako bodo Čehi pametno operovali, dosegli nekaj uspehov, in da bi bile to — drobtine, hoje bi mladočeški poslanci danes radi še kje drugje

pobirali, nego pod mizo, ko bi le do njih mogli!

Sam dr. Harold, kojega štejem med najbolje češke politike, smatra je za svojo rodoljubno dolžnost, da v plamteči ogenj izlije mnogo hladne vode. On se je v svojem poslednjem govoru tako daleč ponižal, da je prosil odpuščanja za ostre in pikre besede, kojih so se posluževali njega prijatelji. Rekel je, da morajo nekaj odpustiti njih „temperamentu“, njih mladi krivi, da „niso še izurjeni v parlamentarnem življenju“ in da se jim torej lahko pripeti nekaj, kar v „navadnem življenju nazivljemo — pretravanje“.

Možje, do kojih se je obrnil g. dr. Harold, so radi odpustili mladočeškim levom, — odpusti jim li narod, ko se vzdrami iz sedanje svoje omotice, ko spozna vso to bédó, v kojoj so ga pahnili mladočeški možje — to je drugo vprašanje, na koje ne bode težko odgovoriti! — „Vae vietis!“ vsklikal bode nekoč češki narod, a ugonoben bode samo — po svojih grehah!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. novembra.

(Presvetli cesar) je gasilnemu društvu v Kanci pri Mariboru za gasilno orodje podaril 70 gl.

(Slovenski državni poslanci.) Z ozirom na telegram v 245. št. „Slov. Naroda“ iz St. Petra na Krasu smo prejeli iz Slavine naslednjo izjavo: „Volilni možje glavne občne slavinske na Pivki kot zaupniki in zastopniki volilcev svoje občine izjavljamo, da se nikakor ne strinjamo z brzojavno izjavo iz St. Petra v „Slov. Narodu“, temveč izražamo slovenskim državnim poslancem svoje popolno zaupanje. Ob enem protestujemo, da bi se kdo oglašal v imenu pivških volilcev in delal med njimi zmešnjave, kdor ni dobil od njih pooblastila. To postopanje je nepošteno. Kdor je poštenjak, pokaže naj se s pravim svojim imenom!“ — Iz Litije smo prejeli naslednje vrstice: „Slovenskim državnim poslancem v Hohenwartovem klubu vse zaupanje! Ne udajmo se na prednjakom!“

(Pojasnilo.) Znan štajerski narodnjak nam piše: „V št. 250 ste pisali, da poznate mozirskega Lipolda. Meni pa se zdi, da ga ne poznate. „Mozirski Lipold“, blag in značajan mož, je umrl pred letom, njegov mladi sin pa se še ne bavi z javno politiko. Brat pokojnikov, ki ima v Mozirju svoje navadno bivališče, je zdaj že več časa na Češkem in je sicer popolnoma miren in priljubljen mož. „Mozirski Lipold“, ki je poslal „Slov. Narodu“ dotični telegram iz Zalea, je sicer rojen v Mozirju, ali od svoje mladosti ne biva tamkaj, nema niti najmanjšega posestva, niti volilne pravice v Mozirju. On je pa v Žalcu, kjer pa zaradi svoje prenapetosti nema nobenega vpliva, dokaz temu, da ni niti v občinskem zastopu.“

(„Slovenski Narod“) je včeraj priobčil dolg dopis iz Trsta, v katerem dopisnik neusmiljeno udriha po našem poročevalcu iz Istre in naravno tudi po našem listu. Mi ne bomo odgovarjali na napade te prepustimo našem gospodu dopisniku, katerega poznamo kot iskrenega, reči smemo, f a n a t i č n e g a Slovana, ki bi daroval svoj život za slovansko stvar in je imel radi tega že marsikoje neprijetnosti. Zato obsojamo tako surovo obliko tržaškega dopisnika. Mogoče je, da se je naš dopisnik motil z ozirom na volitve v Pomjanu, toda tega namena on gotovo ni imel, da bi delal neslogo med isterskimi Slovani, ker more z dejanji dokazi nasprotno. Konstatujemo tudi, da v dopis iz Istre nismo vstavili nobene črke pač pa črtali več stavkov proti tržaški gospodi.

(Katoliškemu tiskovnemu društvu) poklonil je za napravo nove tiskarne neimenovan dobrotnik vnovič velik dar — 100 goldinarjev. Naj mu Bog dobroto obilo vračuje!

(Odlikovanje.) Dne 3. novembra se je Šneperku v ložki dolini vršila na deželi redka svečanost. Po sv. maši v podružnici sv. Benedikta v Kozariščah, katere se je udeležilo veliko število odlične gospode in priprostega ljudstva, je visokorodni gosp. okrajni glavar logaški pl. Del Cot podelil gozdarskemu vodji gosp. pl. Obereignerju viteški red Franca Jožefa v priznanje za zasluge ne samo v gozdarskih rečéh, ampak tudi v srenjskih in okrajnih zadevah. Gotovo je malo izobraženih na Kranjskem, kateri bi že ne bili slišali ali brali ime pl. Obereignerja. Je pa zares pri nas priljubljen gospod in občespoštovan zaradi svojega prijaznega in plemenitega pa tudi ljubeznivega in postrežljivega

vega vedenja. Ni čuda, da so vsi navzoči slavljencu navdušeno čestitali. Bog ga živi še mnogo let!

(Iz Novomeškega okraja) se nam piše: Nastala je govorica, da bude premeščen naš okr. glavar. A kdo mu bude naslednik? Pač občna želja je, da bi dobili modrega, previdnega, delavnega in prijaznega gospoda, da bi se pomirili razburjeni duhovi v mestu in vsej okolici.

(Most čez Kolpo.) Dne 9. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne se bude v najem dalo pobiranje mostarine za most čez Kolpo pri Pribijancih-Vinica v Vinici za določeno let, začevši od 1. januarja l. 1892. Izklicna svota iznaša 300 gld. za jedno leto; vadijum pa 10%.

(Nesrečna smrt.) Z Jesenic na Gorenjskem se nam piše: Sinoči ob 1/8. uro je na jeseniški postaji zgrabil železnični stroj neprevidnega pismo- nošo Janez Logarja in ga raztrgal na več kosov; bil je takoj mrtev.

(Premeščen) je okrajni sodnik gosp. Viktor Pramberger iz Kozjega v Velikovec.

(Iz-pred sodišča.) Iz Celja se poroča: V. Franzi, J. Železnik in Julij Grabič, ki so bili zatoženi, da so dne 10. maja t. l. davkarskega slugo Končana vrgli v Savinjo, so bili od okrožnega sodišča opro- ščeni

(Akademično društvo „Triglav“) v Gradcu pri- redi dne 7. t. m. svoje drugo redno zborovanje v zimskem tečaju 1891/92 s sledečim vspešnim: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo a) tajni- kovo, b) blagajnikovo, c) knjižničarjevo. 3. Volitev predsednika. 4. Volitev odbornikov. 5. Volitev pre- glednikov a) blagajnice, b) knjižnice. 6. Pogovor o Prešernovi slavnosti. 7. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Lokal: Knopfs Restauration „zur Wein- hecke“, Klosterwiesgasse 5.

(Odbor akademičnega društva „Slovenija“) na Dunaju se je v svoji prvi redni odborovi seji sle- deče konstituiral: Predsednik g. cand. phil. Zmavec Jakob; podpredsednik g. stud. iur. Maurer Vilko; tajnik g. stud. med. Mihalič Anton; blagajnik gosp. stud. iur. Bulovec Anton; knjižničar gosp. stud. iur. Kogej Stanko; arhivar g. stud. med. Jankovič Fr., odbornik g. stud. iur. Toporiš Ivan; namestnika: g. stud. iur. Ravnikar Vladimir in gosp. stud. med. Vasič Viktor; revizorji: g. cand. med. Goestl Fr., g. cand. iur. Švigelj Anton in g. stud. iur. Miklav- čič Franc.

(Slovenske pesmi) za sopran, alt, tenor in bas. Uglasbil Hr. Volarič. Op. 7. V Ljubljani. Lastna založba. Tiskali J. Blasnikovi nasledniki. Cena temu delu je 70 kr., po pošti 75 kr. — To najnovejše delo Volaričevega je posvečeno „velečastitemu gosp. Sim. Gregorčiču, pesniku slovenskemu“. Gosp. skla- datelj se je potrudil, res kaj dobrega sestaviti. Na 20 straneh podaja nam 9 skladb, katere vsem me- šanim zborom priporočamo. G. Volarič je itak že znan in priljubljen. Pričujočih pesni je bilo že več še pred tiskom pri raznih priložnostih od p. n. ob- činstva z navdušenjem vsprejetih — ni čuda, spretno odbrani teksti, melodijozno uglasbeni se kmalu pri- kupijo. Želimo mnogo uspeha vsestransko.

(Ogenj v tržaškem pristanišču.) V torek po- poldne je na lloydovem parniku „Juno“ v novem tržaškem pristanišču nastal ogenj. Užgale so se žve- plenke, katerih je bilo v ladiji 450 zabojev. Ogenj so hitro zadušili; druge škode ni, kakor da so žve- plenke vsled vode nerabne. Sreča, da ni ogenj na- stal med vožnjo na morju.

(Trčila) sta danes zjutraj na tukajšnjem kolo- dvoru dva tovorna vlaka. Razbilo se je nekda šest voz.

Telegrami.

Dunaj, 5. novembra. Zjutranji buletin o nadvojvodinji Margareti: Noč precej mirna, jutranja vročina 38.2°, utrip 98. Popolnoma pri zavednosti.

Dunaj, 5. novembra. Pri nuncijaturi bil je kanonični informacijski proces primasa Vaszarija in nadškofa Čsasze po Galim- bertiju.

Dunaj, 5. novembra. Dopoldne začel se je shod škofov. Prvemu posvetovanju pred- sedoval kardinal Schönborn.

Belgrad, 4. novembra. Policijski na- čelnik je odredil, da se trupla za davico umrlih oseb ne smejo slovesno pokopavati. Istotako je prepovedan pri Srbih običajni poljub mrtlica.

Rim, 4. novembra. Predsednik avstrij- skega državnega zbora, dr. Smolka, je od- boru mirovnega kongresa poslal pismo, v katerem obžaluje, da se zaradi opravkov ne more vdeležiti obravnav in želi, da bi za- stopniki vseh narodov odstranili mnoga kriva mnenja in dosegli sporazumljenje za visoki namen.

Piccoli-jeva tinktura za želodec

je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje pre- bavnih organov vrejšče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—227)

Tuji.

2. novembra.

Pri **Malléu**: Böheim, Weiss, Fuchs, Kaiser, Hoch- stätter, Ratz, Pawlovski, Kratochwill, trgovci; Avanzo, c. kr. profesor; Redlich, Klumpfinger, inženirja; Güttman, Pfeiffen- berger, Goldgruber, Präschenjak, Pollak, potovalci, z Dunaja. — Popper in Kollner, trgovca, iz Prage. — Holstein, trgovec, iz Pariza. — Grabner iz Ljubna. — dr. Presker s soprogo s Krškega. — Wider, učitelj, iz Dobropolja. — Kneifel, uradnik, iz Gradca. — Kural, duhovnik, iz Pulja. — Hamerle, trgov- čeva soproga, iz Inomosta. — Kerab, zasebnica, iz Škofje Loke. — Ranzinger in Pirker, zasebnika, iz Kočevja.

Pri **Sona**: Teller, pristav; Semen, Bing, trgovca; Samu, potovalec, z Dunaja. — Jerman, potovalec, iz Celja. — dr. Schmidinger; Haas, okr. okmisar; dr. Dereani, in Josip Barle, iz Kamnika. — Grilč iz Vač. — Visconti, pristav, iz Ptuja. — Böckl iz Jesenic. — Süking, tovarnar, s Štajer- skega. — Janka iz Prage. — Havas in Vel. Kaniže. — Po- gačnik iz Podnarta. — Trojan iz Gradca. — Bitzendorfer iz Hamburga. — Jurca iz Ptuja. — Massaratti, trgovec, in Schröckenfuchs, iz Trsta. — Drobnik, zasebnica, iz Laškega Trga.

Pri **avstrijskem caru**: Pour z Dunaja. — Vidman, trgovec, s Črnega Vrha. — Schimek s Štajerskega.

Pri **bavarskem dvoru**: Reissler in Antoni z Du- naju. — Moratti in Jakliž iz Kočevja. — Habberger iz Borov- nice. — Josipina Mayer iz Maribora. — Karol Mayer in Jurij Fruman iz Ljubljane.

Pri **južnem kolodvoru**: Kremžar iz Trsta. — Men- zinger iz Bistrice. — Stalzer in Malyner iz Sp. Nemške Loke. — Abraham iz Celovca.

Umrli so:

3. novembra. Gašper Šigel, delavec, 62 let, Trnovske ulice 1, jetika.

V bolnišnici:

1. novembra. Terezija Dovžan, gostija, 60 let, apoplexia cerebri senilis. — Janez Jurca, delavec, 33 let, gangraena pulm.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v m.m.
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. jut.	738.6	1.2	sl. vzh.	oblačno	0.00
4. u. pop.	737.6	2.8	"	"	"
9. u. zveč.	738.2	1.2	"	"	"
Srednja temperatura 1.7°, za 4.7° pod normalom					

Tržne cene v Ljubljani

dne 4. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	8 77	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	6 80	Surovo maslo,	— 72
Jčemen,	4 56	Jajca, jedno	— 3
Oves,	3 9	Mleko, liter	— 8
Ajda,	5 36	Goveje meso, kgr.	— 62
Proso,	4 71	Telečje	— 64
Koruz,	5 20	Svinjsko	— 54
Krompir,	2 41	Koštranovo	— 40
Leča,	10	Pisane	— 35
Grah,	10	Golob	— 17
Fizol,	9	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo,	kgr. — 84	Slama,	1 78
Mast,	— 66	Drva trda, 4 mtr.	7 60
Špeh svež,	— 54	" mehka,	5 40

Leto ustanovljenja 1820.

Srebrna svetinja Pariz 1878.
Častna in priznalna diploma
Dunaj 1873.

Insam & Prinoth
St. Ulrich,
Gröden, Tirolsko,
priporočata se za

cerkvena dela
od lesa, kakor:

oltarje, lece, krstne mede-
nice, spovednice, križeva
pota, podobe svetnikov,
Kristuse, podobe za jas-
(1392) lice i. t. d. (4-2)
po najnižjih cenah.

☛ Ceniki zastoj in franko.

Kristus

naravne velikosti za pokopališče (istega se na željo pozlati ali naturno pobarva)

20 goldinarjev ceneje

kakor so se take velikosti preje prodajali.

Prevzel sem v tukajšnji tovarni tudi družih **litih že- leznih izdelkov**, katere po znižani ceni prodajam.

Anton Kline.

Dvor pri Žužemberku.

(1450) 3-2

Dunajska borza.

Dne 5. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91 " 10 "
Zlata renta 4%, davka prosta	108 " 20 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 80 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1010 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	276 " 50 "
London, 10 funtov strl.	117 " 70 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 36 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	57 " 82 1/2 "

Dne 4. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 50 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 95 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	183 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	61 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2800	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	88 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 18 "
Laških lir 100	45 " 50 "

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer- cijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž- nice njene.

Zemljiških srečk dobitkovni listi.

Na leto 4 žrebanja.

☛ Žrebanje že 16. novembra. ☛

Glavni dobiček **45.000 gld. av. velj.**

3 komadi le na 30 obrokov à gld.	3 —
5 komadov " " " " " " " " " " " "	30 " à gld. 5 —
10 " " " " " " " " " " " "	30 " à gld. 10 —

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzelle štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

☛ Razna naročila izvrše se najtočneje. ☛